

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (HE 256/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 3/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) 20, 23, 27, 28 ja 37 §, sellaisena kuin niistä on 20 § osaksi laissa 872/2018, seuraavasti:

20 §

Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi kalenterivuositain määrääkaaan mennessä saapuneiden siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden hakemusten perusteella 19 §:ssä säädettyjen menettelyiden mukaisesti. Päätöksessään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ottaa huomioon mahdolliset 23 §:ssä tarkoitetut toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä luopumiset, 27 §:n 5 momentissa tarkoitetusta käyttömaksun maksamatta jättämisestä ja 27 §:n 6 momentissa tarkoitetusta omistuspohjan ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättämisestä

Eduskunnan vastaus EV 21/2021 vp

johtuvat toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden menetykset sekä 29 §:n 4 momentissa tarkoitettut toimijakohtaisen kalastuskiintiön ylityksestä tehtävät vähennykset.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi vahvistaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen perusteella seuraavaa vuotta koskevat väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt, joiden suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tiedystä Suomen kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos:

1) Suomen kalastuskiintiön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken; tai

2) Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu eikä seuraavan vuoden Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu, jolloin väliaikaiset toimijakohtaiset kalastuskiintiöt voivat olla lisäksi enintään kansainvälisen merentutkimusneuvoston antaman tieteellisen neuvon alarajan suuruiset.

Kun maa- ja metsätalousministeriö on selvittänyt edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevat tiedot, se voi jakaa mahdolliset 27 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet 28 §:ssä säädetyn menettelyn mukaisesti ja muuttaa tarvittaessa siirrettäviä käyttöoikeuksia koskevia päätöksiä. Edellisen vuoden toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä koskevien tietojen perusteella tai kun tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuja perusteita ei enää ole, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus muuttaa tarvittaessa toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä tai väliaikaisia toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevia päätöksiä.

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettujen Suomen kalastuskiintiöiden siirrosta aiheutuvat lisäykset jaetaan ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille niiden mukaisten osuuksien suhteessa ja mainitussa momentissa aiheutuvat vähennykset jaetaan edellisenä vuonna toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä ylittäneiden tai 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä enemmän kuin maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä sallitulla lisämäärällä ylittäneiden haltijoiden kesken ylitysten suuruuden mukaisessa suhteessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden hausta, hakemuksen ja päätöksen sisällöstä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

23 §

Toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä luopuminen

Siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija voi 20 §:ssä tarkoitettussa hakemuksessa ilmoittaa luopuvansa käyttöoikeutensa perusteella jaettavasta seuraavan kalenterivuoden toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään kokonaan tai osittain. Siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan hakematta jäänyt toimijakohtainen kalastuskiintiö rinnastetaan luovutettuun toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön. Toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä kokonaan tai osittain luopuneelle käyttöoikeuden haltijalle ei jaeta 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua edelliseltä vuodelta siirtyvää kiintiönosaa.

Se osuus, josta haltija 1 momentin mukaisesti luopuu, jaetaan muiden kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken siirrettävien käyttöoikeuksien mukaisessa suhteessa ottaen huomioon 20 §:ssä tarkoitetuissa hakemuksissa esitetyt tiedot haltijoiden halukkuudesta ottaa vastaan lisää toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä. Jos kaikkea luovutettavaa toimijakohtaista kalastuskiintiötä ei oteta vastaan muiden haltijoiden hakemusten perusteella, kyseiset kiintiömäärät jäävät maa- ja metsätalousministeriön hallinnoitaviksi.

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuudet ja seuraamukset niiden noudattamatta jättämisestä

Siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen hyödyntämään niiden perusteella jaetut toimijakohtaiset kalastuskiintiönsä tai siirtämään ne muiden kaupallisten kalastajien hyödynnettäväksi 22 §:n mukaisesti.

Siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaettua toimijakohtaista kalastuskiintiötään tai siirrä siitä osaa muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti.

Siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu puolet valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään puolta siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään tai siirrä siitä muille kaupallisille kalastajille 22 §:n mukaisesti määrää, joka käytön lisäksi muodostaa yhteensä vähintään puolet siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu ei-siirrettävä käyttöoikeus palautuu kokonaisuudessaan valtiolle, jos sen haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävän käyttöoikeuden perusteella jaetusta toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstään.

Siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen maksamaan toimijakohtaisen kalastuskiintiönsä käyttömaksun eräpäivään mennessä. Jos siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija ei ole maksanut käyttömaksua muistutuksessa määrättyyn eräpäivään ja kyseistä käyttömaksua seuraavan vuoden toimijakohtaista kalastuskiintiötä koskevan hakemuksen jättämisen määräpäivään mennessä, haltija menettää oikeutensa seuraavan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön.

Siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on velvollinen toimittamaan vuosittain osana toimijakohtaisen kalastuskiintiön hakua kaikki ne hakemuksen jättämisen ajankohdan mukaiset tiedot käyttöoikeuden haltijana toimivan kaupallisen kalastajan omistusperusteesta ja siinä edellisen haun jälkeen tapahtuneista muutoksista 14 §:ssä säädetyn keskittymisrajoituksen arvioimiseksi. Omistusperustetta koskevissa tiedoissa tulee eritellä jokainen omistajajaksikko ja yksikön omistusosuus sekä näiden omistukset ja osuudet muissa kotimaisissa ja ulkomaisissa yhteisöissä. Jos siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija ei toimita vaadittuja tietoja omistusperusteesta toimijakohtaisen kalastuskiintiöiden hakumenettelyn yhteydessä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sen jälkeen lisätietopyynnössä määräämään määräaikaan mennessä, haltija menettää oikeutensa hakua koskevan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön.

Jos 6 momentissa tarkoitettujen tietojen tai muulla tavoin saadun tiedon perusteella käy ilmi, että siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijana toimivalla kaupallisella kalastajalla on suoraan tai omistajiensa kautta hallussaan 14 §:ssä säädettyjä keskittymisrajoituksia suurempi promillemäärä jostakin Suomen silakan, kilohailin tai lohen kalastuskiintiöstä, ylimenevä osuus palautuu valtiolle. Jos yhdellä omistajataholla on usean vähintään 50 prosenttisesti omistamansa kaupallisen kalastajan kautta yhteen laskien keskittymisrajoituksia enemmän käyttöoikeutta, kyseinen käyttöoikeuden määrä palautuu valtiolle samassa suhteessa jokaiselta kyseisen omistajatahon omistamalta käyttöoikeuden haltijalta toimivalta kaupalliselta kalastajalta. Jos käy lisäksi ilmi, että siirrettävän tai ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltija on antanut 6 momentissa tarkoitettujen omistusperustetta koskevien tietojen toimittamisen yhteydessä tahallisesti tai tuottamuksellisesti

Eduskunnan vastaus EV 21/2021 vp

sesti väärää tietoa, kyseisen haltijan siirrettävästä tai ei-siirrettävästä käyttöoikeudesta palautuu valtiolle lisäksi keskittymisrajan ylitystä vastaava osuus.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää siirrettävien käyttöoikeuksien vähentämisestä 2, 3 ja 7 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta. Jos siirrettävää käyttöoikeutta on 2 tai 3 momentin perusteella jo vähennetty haltijalta, kyseisen haltijan toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden käyttöä tarkastellaan uuden kolmen vuoden tarkastelujakson perusteella, joka alkaa haltijan käyttöoikeuden vähentämisestä tehdyn päätöksen sisältämän kolmen vuoden tarkastelujakson jälkeen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää ei-siirrettävien käyttöoikeuksien menettämisestä 4 momentissa tarkoitettujen käyttöoikeuksien osalta.

28 §

Valtiolle palautuneiden siirrettävien käyttöoikeuksien jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö jakaa 27 §:n 2, 3 ja 7 momentin ja 15 §:n 2 momentin perusteella valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet asettamaansa määräaikaan mennessä saapuneiden hakemusten perusteella niille 17 §:ssä tarkoitettulle kyseistä Suomen kalastuskiintiötä koskevien ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille, jotka ovat vähintään kahden vuoden ajan kaikkina vuosina hyödyntäneet vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella jaetuista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä. Siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan jaeta niille ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille, joilta maa- ja metsätalousministeriö on vähentänyt edeltävänä vuonna 27 §:n 2, 3 tai 7 momentin perusteella kyseistä Suomen kalastuskiintiötä koskevaa siirrettävää käyttöoikeutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijalle jaettava siirrettävä käyttöoikeus voi olla suuruudeltaan enintään neljä promillea kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä.

Jos valtiolle palautuneet käyttöoikeudet eivät riitä vähintään yhteen promilleen kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä kaikkien edellä mainitut vaatimukset täyttävien ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille, hakijat asetetaan etusijajärjestykseen ensisijaisesti ei-siirrettävän käyttöoikeuden keston ja toissijaisesti ei-siirrettävän käyttöoikeuden hyödyntämisprosentin mukaan. Etusijajärjestyksen perusteella jaetaan kullekin haltijalle yksi promille kyseisestä Suomen kalastuskiintiöstä ja kun jäljellä oleva jaettava määrä on alle yksi promille, koko jäljellä oleva promillemäärä etusijajärjestyksessä vuorossa olevalle. Jos etusijajärjestyksessä samassa asemassa oleville kaikille haltijoille ei riitä jaettavaksi yhtä promillea, jaetaan kyseisille haltijoille yhtä suuret promillemäärät.

Jos valtiolle 27 §:n 2, 3 tai 7 momentin tai 15 §:n 2 momentin perusteella palautunutta siirrettävää käyttöoikeutta jää jäljelle tämän pykälän 3 momentin mukaisen jaon jälkeen, jäljelle jäävä osuus jaetaan hakemusten perusteella muiden kyseisen Suomen kalastuskiintiön siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoiden kesken siirrettävien käyttöoikeuksien mukaisessa suhteessa 14 §:ssä säädetyin rajoituksin. Siirrettävää käyttöoikeutta ei kuitenkaan jaeta niille siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille, joilta maa- ja metsätalousministeriö on vähentänyt edeltävänä vuonna 27 §:n 2, 3 tai 7 momentin perusteella kyseistä Suomen kalastuskiintiötä koskevaa siirrettävää käyttöoikeutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valtiolle palautuneiden siirrettävien käyttöoikeuksien jakamista kaupallisille kalastajille koskevasta menettelystä.

Eduskunnan vastaus EV 21/2021 vp

37 §

Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kauppanimet ja tieteelliset nimet

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luettelo Suomen alueella sallituista kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kauppanimistä ja tieteellisistä nimistä.

Sen, joka aikoo pitää kaupan kalastus- ja vesiviljelytuotetta, jonka kauppanimi ei sisälly edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon, tulee ilmoittaa asiasta maa- ja metsätalousministeriölle, joka tuotteen kaupan pitämistä varten voi enintään vuodeksi vahvistaa väliaikaisen kauppanimen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2021.

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 20 §, sellaisena kuin se on laissa 208/2018, seuraavasti:

20 §

Ilmoituksia vastaanottava viranomainen, määräajan laskeminen ja tarkemmat määräykset

Neuvoston valvonta-asetuksen 14 ja 15 artiklassa tarkoitettu kalastuspäiväkirja, 21 ja 22 artiklassa tarkoitettu jälleenlaivausilmoitus, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettu purkamisilmoitus, 28 artiklassa tarkoitettu pyyntiponnistusilmoitus, 62—64 artiklassa tarkoitettu myynti-ilmoitus, 66 ja 67 artiklassa tarkoitettu haltuunottoilmoitus ja 68 artiklassa tarkoitettu kuljetusasiakirja toimitetaan Suomessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Mainitun asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ennakkoilmoitus ja tämän lain 20 a §:ssä tarkoitettu lohenkalastusta koskeva ennakkoilmoitus tehdään kalastuksenseurantakeskukselle.

Edellä 1 momentissa ja 21—23 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on toimitettu määräajassa, jos ilmoitus on ennen määräajan päättymistä saapunut 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle. Paperinen ilmoitus katsotaan saapuneeksi määräajassa myös, jos ilmoituksen sisältävän kirjekuoren postileimasta selviää, että kuori on leimattu postissa ennen määräajan päättymistä, tai se on ennen määräajan päättymistä annettu valvontaa suorittavalle virkamiehelle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ankarampia säännöksiä Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitettun sallitun poikkeaman määrästä ja laskennasta.

Eduskunnan vastaus EV 21/2021 vp

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2021.

Helsingissä 19.3.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri